

ตลาด Fintech เวียดนาม...กับศักยภาพในการดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศ

วิกฤต COVID-19 ถือเป็นตัวเร่งให้ตลาด Fintech (Financial Technology) ทั่วโลกเติบโตขึ้นอย่างมาก ไม่เว้นแม้แต่ประเทศที่คุ้นเคยกับการใช้เงินสดเป็นหลักอย่างเวียดนาม ส่งผลให้มีผู้เล่นจากทั้งในและนอกประเทศเข้ามาลงทุนเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดของธุรกิจ Fintech ในเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในธุรกิจ Digital Payment จนทำให้มูลค่าธุรกรรมในตลาด Fintech ของเวียดนามเติบโตก้าวกระโดดเฉลี่ยปีละกว่า 20% (ปี 2560-2564) อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบันตลาด Fintech ของเวียดนามยังอยู่ในระยะเริ่มต้น อีกทั้งยังตามหลังประเทศในอาเซียนอย่างสิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย และฟิลิปปินส์ ในด้านจำนวนบริษัท Fintech ที่น้อยกว่า แต่ที่ผ่านมามีตลาด Fintech ของเวียดนามก็มีพัฒนาการที่โดดเด่นและเติบโตอย่างรวดเร็วจากปัจจัยสนับสนุนในหลากหลายมิติ จนหลายฝ่ายมองว่ามีโอกาสขึ้นแท่นเป็นตลาด Fintech ชั้นนำของอาเซียนในระยะข้างหน้า ตลาด Fintech ของเวียดนามจึงเป็นตลาดที่ผู้ประกอบการไม่ควรมองข้ามในปัจจุบัน

ภาพรวมตลาด Fintech เวียดนาม

จำนวนผู้เล่นในตลาด Fintech : บริษัท Fintech ที่เปิดดำเนินการในเวียดนามมีจำนวนเพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่า ในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา จาก 39 บริษัทในปี 2558 เป็น 188 บริษัท ณ เดือนกันยายน 2564 เทียบกับสิงคโปร์ที่มีบริษัท Fintech จำนวน 1,350 บริษัท อินโดนีเซีย 785 บริษัท มาเลเซีย 549 บริษัท ไทย 268 บริษัท และฟิลิปปินส์ 268 บริษัท

ธุรกิจ Fintech ที่เป็นที่นิยม : ปัจจุบันธุรกิจ Fintech เข้ามามีบทบาทในสังคมและเศรษฐกิจเวียดนามเป็นอย่างมาก ซึ่งครอบคลุมการให้บริการที่หลากหลาย แต่ธุรกิจที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ E-wallet & Digital Payment สัดส่วน 31% ของส่วนแบ่งตลาด Fintech ทั้งหมดของเวียดนาม รองลงมา ได้แก่ สินเชื่อออนไลน์ (P2P Lending) 17% ธุรกิจ Blockchain/ Cryptocurrency 13% ระบบบริการจัดการหน้าร้าน (POS) 7.5% และธุรกิจ Wealth Management 7.5%

สถานการณ์ตลาด Fintech : ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564 บริษัท Fintech ในเวียดนามมีการระดมทุนได้ทั้งหมด 15 ดิล คิดเป็นมูลค่า 355 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สูงเป็นอันดับ 3 ในอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และอินโดนีเซีย โดยดีลที่มีมูลค่าระดมทุนสูงสุด คือ บริษัท VNPAY แพลตฟอร์มการชำระเงินออนไลน์รายใหญ่ของเวียดนาม ซึ่งระดมทุนได้ราว 250 ล้านดอลลาร์สหรัฐในการระดมทุนรอบ Series B* จาก Venture Capital รายใหญ่จากสหรัฐฯ อย่าง General Atlantic และ Dragoneer Investment Group ร่วมกับ Venture Capital รายอื่นๆ จากสิงคโปร์และญี่ปุ่น

หมายเหตุ : *การระดมทุนรอบ Series B หมายถึง การระดมทุนหลังจากธุรกิจเปิดตัวผลิตภัณฑ์และเริ่มสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง จึงต้องการเงินทุนเพิ่มขึ้นเพื่อขยายจากช่วงพัฒนาผลิตภัณฑ์ไปสู่ช่วงของการขยายธุรกิจและฐานลูกค้า จึงนับเป็นรอบการระดมทุนที่ทำหายกว่ารอบ Series A เนื่องจากบริษัทต้องแสดงให้เห็นถึงความพร้อมและแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจหลังได้รับเงินทุน

ปัจจัยสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจ Fintech ในเวียดนาม

ตลาด Fintech ของเวียดนามมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องในระยะข้างหน้า สอดคล้องกับข้อมูลของ Statista ซึ่งระบุว่า จะขยายตัวเฉลี่ยปีละ 15% ในปี 2564-2568 และมูลค่าตลาดจะเพิ่มขึ้นแตะระดับ 2.63 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2568 ขณะนี้นักลงทุนต่างชาติก็มีความเชื่อมั่นที่จะป้อนเม็ดเงินลงทุนเพื่อสนับสนุน Fintech Startup ในเวียดนาม รวมถึงการเข้ามาลงทุนเอง โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ดังนี้

เวียดนามเป็นประเทศ Rising Star ที่โดดเด่นจากเศรษฐกิจที่เติบโตสูงและตลาดขนาดใหญ่

- เศรษฐกิจเวียดนามเติบโตสูงเป็นอันดับต้นๆ ของเอเชีย โดย IMF คาดการณ์ว่าจะขยายตัวเฉลี่ยปีละ 6.8% ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ขณะที่เศรษฐกิจดิจิทัลของเวียดนามก็มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องเช่นกัน และคาดว่าจะมีส่วนราว 20% ของ GDP เวียดนามภายในปี 2568 ซึ่งจะสร้างโอกาสอย่างมากให้กับหลากหลายธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจ Fintech ในเวียดนาม
- เวียดนามเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยจำนวนประชากรเกือบ 100 ล้านคน โดยเกือบ 70% เป็นประชากรวัยหนุ่มสาว ซึ่งส่วนใหญ่มีทักษะและความเข้าใจด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังพร้อมเปิดรับสิ่งใหม่ๆ โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้จ่ายใช้สอยมาเป็น Digital Payment มากขึ้น

ประชากรส่วนใหญ่ยังเป็น Unbanked Population แต่ใช้ Mobile Internet ในระดับสูง

- เวียดนามเป็นประเทศที่ประชาชนยังไม่ถึงบริการธนาคาร (Unbanked Population) เกือบ 70% ของประชากรทั้งหมด และชาวเวียดนามที่มีเครดิตการ์ดมีเพียง 4% ขณะที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือถึง 71.5% ของประชากรทั้งหมด
- ปัจจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการใช้จ่ายผ่าน Digital Payment ในเวียดนามยังเติบโตได้อีกมาก เนื่องจาก Digital Payment จะตอบโจทย์และแก้ Pain Point ของกลุ่ม Unbanked Population ได้อย่างตรงจุด สะท้อนได้จากจำนวนผู้ใช้บริการ Digital Payment ในเวียดนามคาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากราว 50 ล้านคนในปี 2564 เป็น 70 ล้านคนในปี 2568 นอกจากนี้ สัดส่วน Unbanked Population ที่อยู่ในระดับสูงยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติตัดสินใจเข้ามาลงทุนในธุรกิจ Fintech ในเวียดนาม

ภาครัฐให้การสนับสนุนการพัฒนา Fintech อย่างจริงจัง

- รัฐบาลเวียดนามได้ก่อตั้ง National Agency for Technology, Entrepreneurship and Commercialization Development (NATEC) ซึ่งเป็นศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ เพื่อให้คำปรึกษาและสนับสนุนด้านการเงินแก่ Fintech Startup ที่เพิ่งก่อตั้งใหม่ในประเทศ นับเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนรายใหม่
- ธนาคารกลางเวียดนาม (SBV) เตรียมจัดตั้ง Fintech Sandbox ในภาคธนาคารของเวียดนาม ซึ่งจะเอื้อให้การพัฒนา Fintech ในประเทศเติบโตอย่างรวดเร็ว และทำให้ SBV สามารถควบคุมเสถียรภาพและความเสี่ยงที่เกิดจากการพัฒนา Fintech ได้ดียิ่งขึ้น

บริษัท Fintech รายสำคัญในเวียดนาม

ปัจจุบันการแข่งขันในตลาด Fintech ของเวียดนามค่อนข้างรุนแรงจากผู้เล่นทั้งในและนอกประเทศ โดยมีผู้เล่นรายสำคัญ ดังนี้

- ธุรกิจ E-wallet & Digital Payment ปัจจุบันผู้ให้บริการ E-wallet และ Digital Payment ในเวียดนามมีมากกว่า 30 ราย แต่ส่วนแบ่งตลาดเกือบทั้งหมดครอบครองโดยผู้ให้บริการไม่กี่ราย อาทิ

MoMo เป็นผู้ให้บริการ E-wallet รายใหญ่ที่สุดและประสบความสำเร็จมากที่สุดในเวียดนาม โดยเริ่มให้บริการในปี 2556 ปัจจุบันครองส่วนแบ่งตลาดกว่า 60% มียอดผู้ใช้บริการกว่า 25 ล้านคน และตั้งเป้าเพิ่มเป็น 50 ล้านคนในอีก 2 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะก้าวสู่การเป็นแอปพลิเคชันที่ครอบคลุมทุกบริการแบบครบวงจร หรือ Super App รวมถึงการเตรียมเสนอขายหุ้น IPO ภายในปี 2568 ล่าสุด MoMo ได้เข้าซื้อกิจการของบริษัท Startup ด้าน AI เพื่อต่อยอดในการพัฒนาบริการและวิเคราะห์ข้อมูลผู้ใช้บริการ

- ธุรกิจสินเชื่อออนไลน์ (P2P Lending) ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นเจาะตลาดลูกค้า SMEs อาทิ

- ธุรกิจ Blockchain/Cryptocurrency เป็นกลุ่มธุรกิจที่กำลังมาแรงและเติบโตอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม อาทิ

โอกาสขยายธุรกิจของผู้ประกอบการไทย

ตลาด Fintech ในเวียดนามที่มีพัฒนาการดีขึ้นเป็นลำดับจะมีบทบาทสำคัญในภาคการเงินรูปแบบใหม่ ซึ่งถือเป็นแรงหนุนในการขยายตัวของเศรษฐกิจเวียดนามทั้งด้านการบริโภค การค้า และการลงทุน ทั้งนี้ ด้วยศักยภาพดังกล่าวจึงนับเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนและขยายธุรกิจไปเวียดนาม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของ Venture Capital ในการเข้าร่วมลงทุนกับ Fintech Startup ในเวียดนาม รวมถึงโอกาสของผู้ประกอบการไทยที่เป็น Fintech Startup ในการขยายธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายตลาดลูกค้าในเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจในตลาด Fintech ของเวียดนาม จำเป็นต้องทำความเข้าใจกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน รวมถึงข้อจำกัดและข้อห้ามต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้การเข้าไปลงทุนในเวียดนามดำเนินไปอย่างราบรื่น

Icon made by Freepik, Surang from www.flaticon.com

Disclaimer : ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด